

Uchwała Nr I/21/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 3 lutego 2023 roku

w sprawie opinii dotyczącej prawidłowości planowanej kwoty długu
jednostki samorządu terytorialnego
wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań
oraz opinii dotyczącej możliwości sfinansowania
planowanego deficytu budżetowego Gminy Łask

Na podstawie art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1668), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej Łodzi:

1. Anna Kaźmierczak	przewodniczący
2. Roman Drozdowski	członek
3. Anna Adamczewska	członek

uchwała, co następuje:

§ 1

Opiniuje pozytywnie z uwagami prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Łask na lata 2023–2035.

§ 2

Opiniuje pozytywnie z uwagami możliwość sfinansowania w 2023 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Łask.

Uzasadnienie

Skład Orzekający formułując opinię zawartą w § 1 sentencji przyjął za podstawę dane wynikające z uchwały budżetowej Gminy Łask na 2023 rok oraz uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy na lata 2023-2035, w tym prognozy kwoty długu.

Opinia wyrażona w sentencji została sformułowana na podstawie analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy uwzględnieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Z przedstawionej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w 2023 roku założono przekroczenie relacji o której mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (zaplanowane dochody bieżące są niższe od wydatków bieżących o 9.693.800,50 zł) i przyjęto, że deficyt operacyjny w części finansowany będzie przychodami zwrotnymi.

Możliwość przekroczenia ww. relacji wynika z postanowień art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927). Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprowadzie przepisy ww. ustawy dopuszczają możliwość przekroczenia relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, jednakże planowanie w budżecie deficytu operacyjnego jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład podkreśla, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej oraz wielkość tej nadwyżki decydują o możliwościach finansowych jednostki samorządu terytorialnego, w tym, m.in. w zakresie dotyczącym realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zadłużenia. Natomiast z przyjętych na 2023 roku założeń do budżetu wynika, że wydatki inwestycyjne, spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań, jak i wydatki bieżące (w części dotyczącej deficytu operacyjnego) sfinansowane zostaną przychodami zwrotnymi planowanymi w wysokości 20.000.000 zł.

Z kolei w dalszych latach objętych prognozą, tj. w latach 2024-2035 spełniona zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdyż we wskazanych latach zaplanowano wykonanie tzw. nadwyżek operacyjnych budżetu, tj. dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że wzrost nadwyżki operacyjnej w 2024 roku do wysokości 8.455.200 zł (z tendencją rosnącą w dalszych latach) jest znaczący w odniesieniu do planowanego w 2023 roku deficytu operacyjnego i wymagał będzie konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów oraz szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących w celu zachowania ustalonego ich poziomu

Z założeń przyjętych w prognozie wynika, że w 2023 roku dług wyniesie 49.782.807 zł stanowiąc 42,63% planowanych na ten rok dochodów. Natomiast najwyższa kwota długu, na którą składają się zaciągnięte w latach poprzednich, bądź planowane do zaciągnięcia przychody zwrotne, prognozowana jest na koniec 2025 roku i wyniesie ona 61.621.807,00 zł, stanowiąc 50,52% planowanych na ten rok dochodów ogółem.

W przedłożonej uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Łask przyjęto założenie, że w latach 2023-2025 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie przychodami zwrotnymi. Natomiast począwszy od roku 2026 spłata zobowiązań zaliczanych do długu będzie finansowana nadwyżką budżetową, która de facto powstanie z nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna). Z przedstawionej prognozy wynika zatem, że w latach 2023-2025 planuje się przychody zwrotne, które będą miały wpływ na obciążenie spłatą długu budżetów lat kolejnych.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu, jak również relacja pomiędzy tym wskaźnikiem, a wskaźnikiem spłaty długu jednostki w danym roku budżetowym.

Relację, o której mowa w ww. przepisie dla poszczególnych lat przedstawia tabela:

LATA	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich siedmiu lat)	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)
2023	15,14%	5,63%
2024	11,60%	4,87%
2025	10,92%	4,74%
2026	8,65%	6,52%
2027	8,10%	6,63%
2028	7,95%	6,60%
2029	7,03%	6,16%
2030	9,40%	6,13%
2031	12,32%	6,08%
2032	12,51%	6,04%
2033	12,59%	5,60%
2034	12,58%	5,20%
2035	12,56%	4,83%

Przy realizacji wielkości założonych w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, Gmina wykazała, że w latach 2023–2035 obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku, zatem spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niemniej jednak Skład Orzekający zwraca uwagę, że w 2029 roku możliwość spłaty długu Gminy obciążona jest ryzykiem, bowiem wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu spłatą długu oscyluje w granicach wskaźnika dopuszczalnego. Skład Orzekający wskazuje zatem, że zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji założeń prognozowanych w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (*wiersz 8.2 załącznika nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej*) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający przypomina w związku z tym o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń.

Skład Orzekający ocenił prawidłowość planowanej kwoty długu zawartej w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i mając powyższe na względzie postanowił wydać opinię zawartą w § 1 sentencji niniejszej uchwały.

Skład Orzekający formułując opinię zawartą w § 2 sentencji niniejszej uchwały przyjął za podstawę dane wynikające z budżetu Gminy Łask na 2023 rok oraz z wieloletniej prognozy finansowej, w tym prognozy kwoty długu. Ocena możliwości sfinansowania planowego deficytu 2023 roku dokonana została z uwzględnieniem spełnienia warunków ustawowych, w tym reguły art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie określonych w budżecie 2023 roku wielkości dochodów i wydatków ustalono, że planowany deficyt stanowi 23.937.047,64 zł i sfinansowany będzie przychodami zwrotnymi oraz nadwyżką budżetu z lat ubiegłych.

Przyjmując za podstawę wyniki analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy założeniu pełnej realizacji wielkości w nich wykazanych, Skład Orzekający stwierdza, że w latach spłaty planowanego do zaciągnięcia długu, Gmina Łask zachowa prawem

przewidziane ograniczenia w zakresie wskaźników obciążenia budżetów lat następnych spłatą długu, oraz posiada możliwość sfinansowania planowanego deficytu określonego w budżecie na 2023 rok. Skład Orzekający podkreśla, że aktualne przy powyższym pozostają uwagi Składu wyrażone w § 1 niniejszej uchwały, odnoszące się do planowanego deficytu operacyjnego w 2023 roku oraz do roku 2029, w którym wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu spłatą długu oscyluje w granicach wskaźnika dopuszczalnego.

Stosownie do art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Od opinii wyrażonych w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.